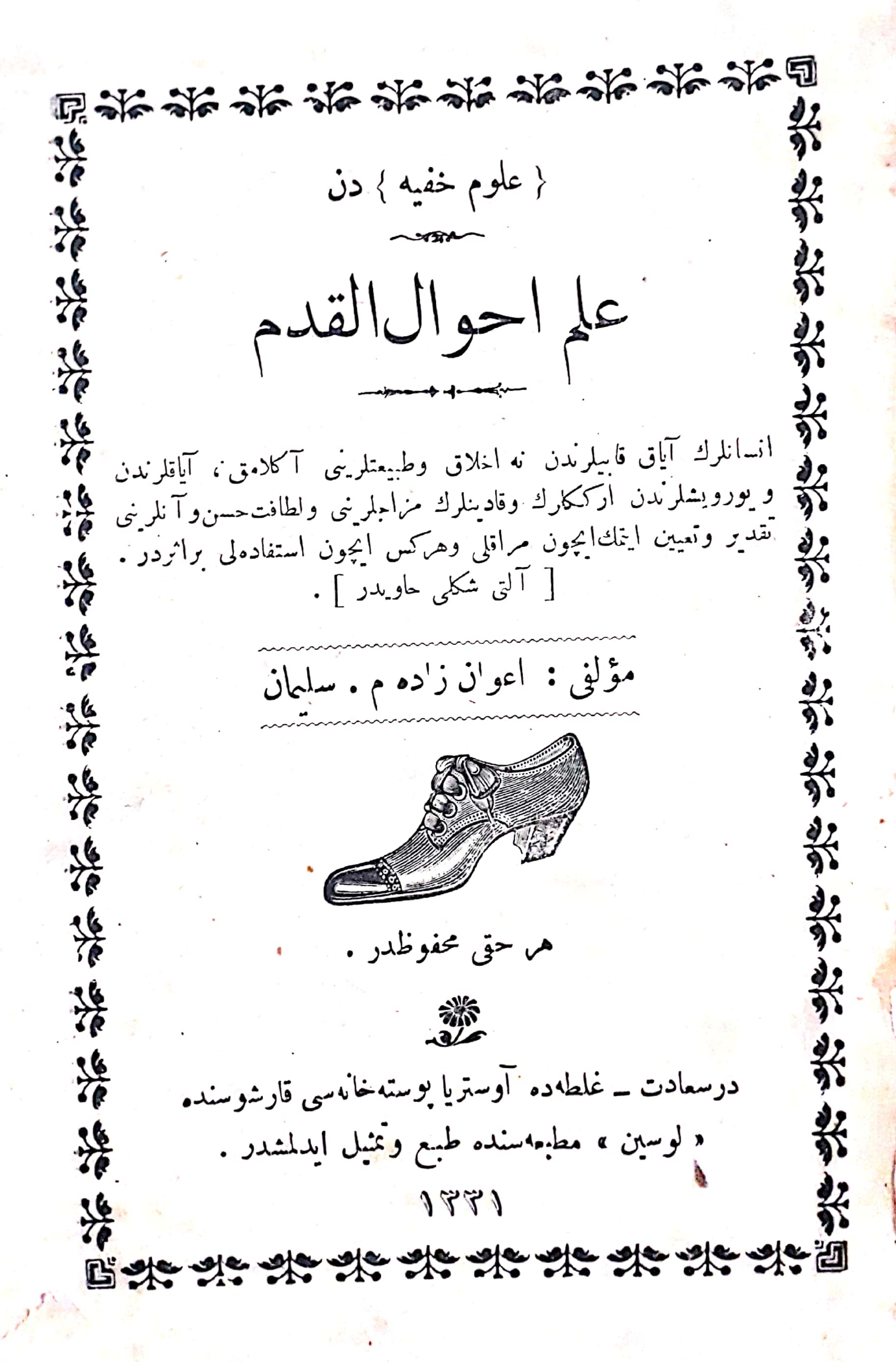

{ علوم خفیه } دن

علم احوال القدم

انسانلرك آیاق قابیلرندن نه اخلاق وطبیعتلرینی آكلامق ، آیاقلرندن ویورویشلرندن ارككلرك وقادینلرك مزاجلرینی ولطافت حسن وآنلرینی تقدیر وتعیین ایتمك ایچون مراقلی وهركس ایچون استفاده‌لی براثردر .

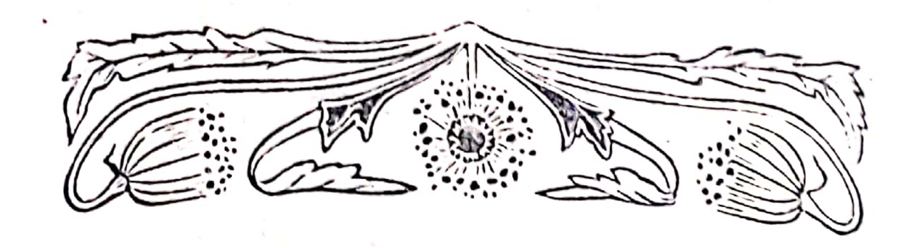
[آلتی شكلی حاویدر] .

مؤلفی : اعوان زاده م . سلیمان

درسعادت ـ غلطه‌ده آوستریا پوسته‌خانه‌سی قارشوسنده

« لوسین » مطبعه‌سنده طبع وتمثیل ایدلمشدر .

١٣٣١

علم القدم

مدخل

« عائله کتبخانه‌سی » نام وعنوانی آلتنده یازدیغم کلیاتك برنده دها تکرار ایدلدیکی وجهله جناب حق ، وجود بشرده اوقدر اسرار وخفایا جمع وحفظ ایلمشدرکه نظر عبرتله باقیله‌جق ، متفکر بر دماغ ایله دوشونیله‌جك اولورسه بوندن عبرتبین اولمامق ، انکشت بردهان حیرت قالمامق ممکن دکلدر ...

قارشوسنده بولنوب بالنسبه کندیسندن ضعیف بولندیغی انسانلردن ویا حیوانلردن برینی انسان ، انظاری آلتنده ازییور ، آنی اویوته‌رق اسرارینه واقف اولیور ، بو واسطه ایله ماضی ، حال واستقباله دائر کشفیات واستدلالاتده بولونیور . نه‌در بو نظرده‌کی قوت ؟

قفا طاسنده صاقلانمش اولان اوفاق برات پارچه‌سندن عبارت دماغیله نه خارقه‌لر ، نه بدیعه‌لر کوستریبور ... نه‌در بو دماغده‌کی قوت ؟

بونك كبی لسانيله ، اللريله اويله ماهرانه ايشلر چويرييوركه متحير اولمامق قابل دكل ... عالم معنوياته قدر دخول و نفوذ ايدييور . ارواحه حاكم و آمر اوليور .

انسانده‌كی بو قوت ، نه بخار ، نه الكتريق قوتلرينه نه‌ده قوای سائره‌يه قياس ايديله‌بيلير .

انسان اوغلنك نه‌لره قدرتياب اوله‌بيلديكنی توصيف ايچون بو كوچوك اثرك حجمی مساعد دكلدر .

سبحان من تحير فی صنعه العقول

صورتيله اظهار حيرت ايلدكدن صكره مقصده شروع ايده‌بيليرز :

علم القدم [قدم آياق ديمكدر] ناميله علوم خفيه ميانده برعلم واردركه قدما بوكا اولدقجه اهميت ويررلردی .

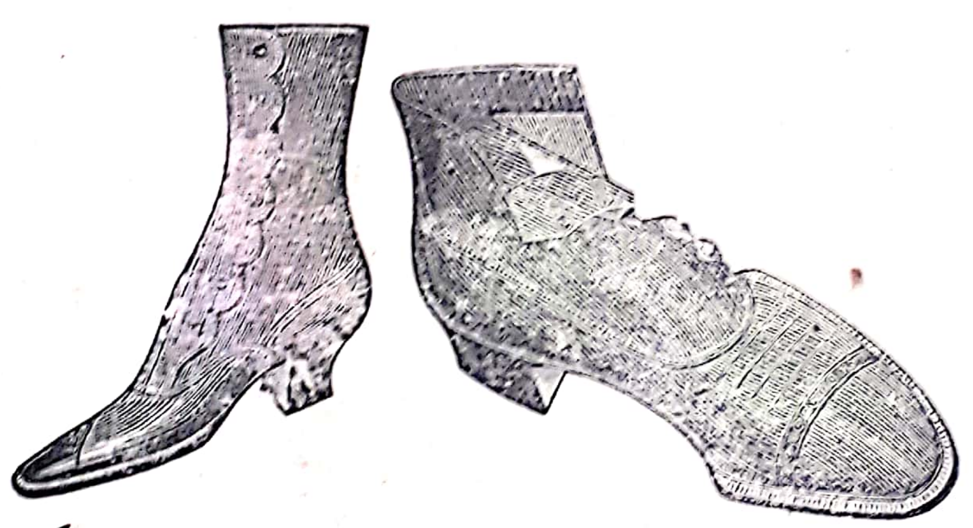
هر شيئك كاه پارلايوب كاه سونمسی انسانلره عائد غرائبدن اولمسيله علم القدم‌ده حالی اوزره براقيلان برآتش كبی كاه پارلامش وكاه سونمشدر .

عربلر ، علوم سائره‌ده يابدقلری كبی بو علمی‌ده تدقيق و تتبع ايدرك ضبط و قيده چالشمشلر و مرور زمانله اوروپاليلر ، عربلردن اللرينه كچن آثار مختلفه‌دن بوعلم القدمی‌ده لسانلرينه نقل وترجمه‌يه ميل ورغبت كوسترمشلردر ...

يالكز تركجه‌يه بوزمانه قدر بويله براثر ترجمه ايدلمديكی كبی

تدقیقات واقعه‌دن بویله بر علمك موجودیتنده نصلسه وقوف پیدا ایدیله‌مه‌مش اولدیغی آكلاشیلیور ...

احتمالكه عربلرله مناسبتده بولنمق صورتیله ویا آنلرك آثارینی حین تدقیق ومطالعه‌ده بویله بر علمك موجودیتی بعضلرنجه معلوم اولمشدر ... فقط كتبخانه‌لرده وآثار عتیقه‌ده برقیده دسترس اوله‌مامسی بو علمه نصلسه واقف اوله‌مادیغی حقنده‌كی ظن وذهابه میدان ویردیكنی‌ده اعتراف ایتمك لازمدر .

آیاق قابی واسطه‌سیله کشف اخلاق وطبایع

«علم احوال القدم» تعبیرندن احتمالکه استدلال معانی ایده‌میه‌جکلره تصادف اولنور . حالبوکه عربجه‌ده و آوروپا لسانلرنده علم القدم معلوم و موجود اولدیغی کبی احکامنه‌ده اعتقاد ایدلمکده‌در .

فرانسزجه‌ده بوکا «اسقارپولوژی» دینلمکده‌درکه قوندره‌لرك دها طوغروسی آیاق‌قابیلرینك علمی دیمکدر . آیاغك و آیاغه کیلن فوطین ، قوندره کبی آیاغه مخصوص واسطهٔ تحفظك مشی و حرکتی متعاقب اکتساب ایده‌جکی احوال واشکالدن بحث ایدر .

«سیانس ده صولیه» دینلن آیاق‌قابی علمی‌ده بونی مؤیددرکه آوروپاده‌کی معلومیتنه رغماً هنوز بزجه مجهولدر . . .

آثار تاریخیه‌یه مراجعت ایدیله‌جك اولورسه ، بویله بر علمك اوته‌دن برو موجود و معلوم اولدیغی تظاهر وتحقق ایلر .

برزمانلر ، طوغان چوجقلرك آیاغنه باقمق و آنك نصل

بر آدم اولدیغنی کشف وتعیینه چالشمق اقوام قدیمه‌دن بعضلرنجه برعادت جاریه اولدیغی تدقیقات واقعه‌دن مستبان اولیور .

بوکون « دوزطبان » نه‌در؟ دوز طبانلی بر آدمك نه‌درجه‌یه قدر اوغورسز عد اولندیغنی بیلمه‌ین یوقدر .

دوزطبان اولانی کیمسه سومدیکی کبی معلوم اوله‌بیلدیکی صورتده آندن هرحال وکارده احتراز واجتناب اوزره بولنلدیغی معلوم خواص وعوامدر .

فی‌الحقیقه بر آیاغك اوکچه‌سیله پارمقلرینك آره‌سنده آزوچوق بر چقورلق بولنمسی لازمدر .

بوچقورلغك بولنمایه‌رق طبانك یعنی آیاغك آلتنك دوز بولنمسی دوز طبانلغه دلالت ایدرکه بویله بر آدمك نه‌قدر یمنسز اولدیغی تجربه ایله تأیید ایلمشدر .

کرك ارککارده وکرك قادینلرده « دوزطبان » ایی دکلدر . بویله دوز طبانلیلردن ممکن اولدیغی قدر احتراز اوزره بولنمق لازمهٔ حال ومصلحتدر .

بزده بوکبی خصوصاته عطف انظار دقت واهمیت ایدلمیوب بر آدمك یالکز حال وقیافتنه باقمغله اکتفا اولنورکه عظیم وناقابل تعمیر وتلافی برغفلتدر .

کورونشه آلدانمامق ، لازمهٔ حکمت وبصیرتدر .

فرانسزجه‌ده برضرب‌مثل واردرکه معنیدار اولدیغی قدرده شایان دقت واهمیتدر :

« آیاق قابیکی بکا کوستر ، سنک نصل آدم اولدیغکی سکا بیلدیره‌یم ! »

فی الحقیقه ارباب بصیرت ودقت بر آدمک آیاق قابیسندن او آدمک اخلاق وطبایعنی تمامیله کشف وتعیین ایده‌بیلیر .

هر آدم، عین صورتله یورویه‌مز. بعض آدملر چابوق چابوق، بعضلری کلین کبی ایکی طرفنه صالنه‌رق آغیر آغیر یورور . بعضلری تلاش واستعجال ، بعضلری‌ده متفکرانه وبطائتکارانه یوررلر .

عاقل ومتفکر بر آدم ، بر جاهل کبی یورومز . بر عقللی ایله دلی آره‌سنده مشی وحرکتجه پك چوق فرق واردر . . .

کوپرو واوزرنده طوروبده برمدت کچنلرك یورویشنه وعین زمانده آنلرك قیافتلرینه دقت واعتنا ایدلسه ، ممکن اولوبده بر کره‌ده آیاق قابلرینك ایچ ویا طرفلری تدقیق ومعاینه ایدیله‌جك اولسه الده ایدیله‌جك نتایجدن متحیر اولمامق وبویله بر علمك موجودیتنه اعتبار واعتقاد ایتمه‌مك ممکن اوله‌ماز .

برشاعر ، متفکر ، محاسب ، مریض ومعلول بر آدم آغیر آدیملرله یورودیکی ایچون آیاق قابیسنی آز اسکیتیر .

جاهل بر آدم ، راستکله آدیم آتار . طبیعی بویله بر آدمك آیاق قابیسی بوسبتون بشقه برشکل کسب ایدر .

بعض آدم دائما ياك ویا خارجه باصار و آیاق قابیسنك یاك طرفنی، بعض آدمده ینه یاك باصارسه‌ده ایچ طرفی آشندیرر .

برطاقمی‌ده اوکچه‌نك برقسمنی وینه برطاقمی‌ده آیاق‌قابیسنك برون طرفنی آشیندیرر .

نیچون هر آدم ، عین صورتله یورومز وعین صورتله آیاق‌قابی اسکیتمز؟ بویله برسؤاله ویریله‌جك جواب : هر آدمك عین اخلاق وطبایعده ، حال واقتدارده بولنمادیغندن عبارتدر .

شوحالده « آیاق‌قابی علمی » کندی کندیلکندن تحدث ایدییور دیمکدرکه صحتندن قطعیاً شبهه وترددە محل یوقدر .

بوحالك احکامی یالکز ارککلره وبیوك آدملره مخصوص اولمیوب عین زمانده چوجقلره وقادینلره‌ده شاملدر . عاقل وفطین برچوجغك یورویشی ایله یاراماز وحشاری برچوجغك یورویشی آره‌سنده عظیم برفرق وتفاوت موجوددر.

بونك کبی ناموسلی وفضیلتکار برقادینك مشی وحرکتیله خفیف مشرب برقادینك مشی وحرکتی آره‌سنده فرق عظیم واردر . . . اولکیسی ایله صکره‌کی عین صورتله یورومه‌دیکی کبی عین درجه‌ده‌ده آیاق‌قابی آشیندیره‌ماز .

آیاق‌قابی‌نك دماغ واخلاق وطبایعله ارتباط ومناسبت عظیمه‌سی واردر .

آیاق‌قابلرینی طاو وسیوری اوجلی یاپدیروبده دوچار زحمت ومشقت اولانلر وآیاق‌قابیلرینك هرطرفنی آشیندیرانلر عقلجه نقصان اولانلردر .

علوم خفیه‌دن باحث فرانسزجه بر کتابدن ایسه سطور آتیه‌یی نقل واقتباس ایدییورم :

« بوندن صکره بری برمزی غایت ساده بر اصول ایله یك ایی طانیه‌جقز . یوزلرمزده‌کی ماسکه آتیله‌جق دیمکدر . بو اصولده آیاق قابیلرینك آلتی معاینه ایتمکدن عبارت .

زمان حاضره‌دکین علم قیافت اربابی چالیشمشلر وبرچوق اصوللر بولمشلر ایسه‌ده [آیاق قابیلری واسطه‌سیله کشف اخلاق وطبایع] عامی ساده‌لکی وصحت وموثوقیتی حسبیله دیگر اصوللری تماماً کیروده براقمشدر .

بو اصولی ، اسویچره‌نك « بال » شهرنده ساکن ارباب علم ومعرفتدن موسیو (غارره) کشف ایتمشدر .

موسیو (غارره) نك کشفی علم اخلاق وعلم احوال روح نقطهٔ نظرندن حائز قیمت واهمیت اولمغله برابر کشف طبایع امر مهمنده بیوك بر رول ایفا ایده‌جکدر .

بو علم ، واقعا بو کونك کشفی عد اولنه‌ماز . چونکه [آیاق قابی واسطه‌سیله کشف طبایع] طرفدارانی هر طرفده موجوددر . نظریه‌لری ده عقل وحکمته موافقدر . یوزلرجه تجربه‌لر یاپلمش ونتایج جدیده‌یه دسترس اولنمشدر .

تجارب عدیده نتیجه‌سنده نتایج آتیه‌یه دسترس اولنمشدر :

١ — برنجی شکله دقت ایدلدیکنده آکلاشیلیرکه بر آدم ، قوطین ویا قوندره‌نك آلتی ایله اوکچه‌سی عین زمانده صورت

متساويه اوزره آشينديروب اسكيتير. كرك طبانك وكرك اوكجه‌نك
ياك طرفلرينه باصماديغى ايچون بورالرى آياق‌قابيلرك اسكيديكى
زمانه‌قدر دوز ومنتظم قالير.

بويله بر آياق‌قابى‌يى صاحب همت وغيرت بر آدم كييه‌بيلير.
بو آدم، كرك دماغ وكرك وجود اعتباريله موازنه‌لى ديمكدر.
صاغلام فكر، صاغلام وجودده بولنور. برنجى شكلده آياق‌قابى
اسكيتن آدمده بو سببله صاغلام فكرلى صاغلام وجودلى، فعال
وغيور وصاحب دقت وامعان اولديغى آكلاشيلور.

بوندن بشقه ايشنه وكوجنه مقدم، كارآشنا، جديت‌پرور،
ناموسلى وكنديسنه هرصورتله امنيت واعتماد اولنور وظيفه‌شناس
برمأمور اولديغى كبى ايى برزوج وايى عائله رئيسى‌در. چوجقلرينى
سور. زوجلكه جداً لايقدر. قصورسز ولكه‌سز برزوجدر،
پك ايى بربدردر.

بوصورتله يورويه‌رك آياق‌قابيسنى آشنديران قادين ايسه
امثالى بولنماز فضيلتكار وحقيقى بروالده‌در وپك ايى برقادينندر.

[ايكنجى شكل] — طيش باصانلر ويان باصانلر — بونلر
شكلده كورولديكى اوزره آياق‌قابيلرينك ياك طرفنى آشنديررلركه
مرائى وهوسلرينه تابع غريب‌الفكر آدملردر. بونكله برابر
ايشكذاردرلر. سرعت فهمه، حدت مزاجه مالكدرلر. قرار-
لرينى پك چابوق ويررلر. اوزون اوزادى‌يه ملاحظه وتفكره
احتياج كورمزلر. يولك طوغرو وقيصه طريقى براقه‌رق اكرى

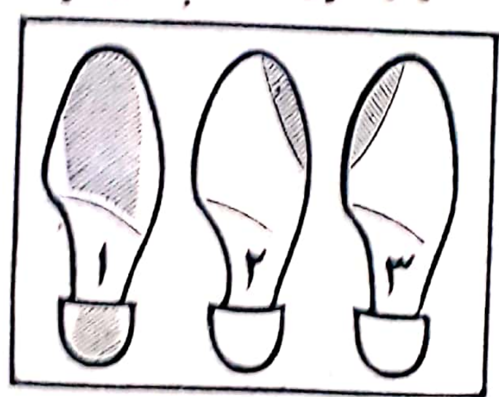
واوزون طرفلرندن كيتمكه ميال اولورلركه ايشلرندەده بويلەدر .
تحفى ، بويله آدملرك ايشلرنده بعضكره موفق اولملريدر .
سوق الجيشده ، پولتيقەده مهارت واقتدار كوسترلر . سوق
الجيشـده (آنيبـال) ه وپولتيقەده (آلسيبياد) ه ، رومانلرده
(باوورژ) ه ومضحكاتده (اسقاپن) ه بكزرلر . بعضكره حيلەيەده
مراجعته لزوم كوررلر ...

[اوچنجى شكل] — آياق قابينك ايچ طرفنه باصانلر —
ديز قپاقلرى يكديكرينه بتيشـك دينـەجك صـورتده ايچرويه
دونمش اولديغى حالده آياقلرى آچيق طورديغى كبى مشى وحركت
خصوصندەده لاقيدانه آديم آتارلر وايچ طرفه باصـارلر . قوۀ
معنويەجه ضعيفدرلر . بونكله برابر شدتلى بر خاصۀ تفكرەمالكدرلر .
دماغنەلايحلاولان شيلردن طولايى دائماتفكر ودائما انديشنا كدرلر .
يورويەرك دوشونيرلر . اخلاق وطبايعجه نەقدحه ونەده مدحه
لايقدرلر . بويله آدملره جديتله نظر اولنەماز ...

[دردنجى شـكل] — يورركن آياق قابيلرينـك برون
طرفلرنده بيضى الشكل دائك حصوله كتيرنلر — . بويله آدملر
ارزو و ارادەلرنده متينـدرلر . فكرلرى و قرارلرى واضح
وصريحدر . غل وغشـدن آزادەدرلر . اخلاق وطبايعجه فنا
آدملر عد اولنەماز .

[بشنجى شكل] — اوكچەنك بر طرفيـله اورته طرفى
دليك آچەجق صورتده آشـنديرانلر — . بونلر حليم وسـليم

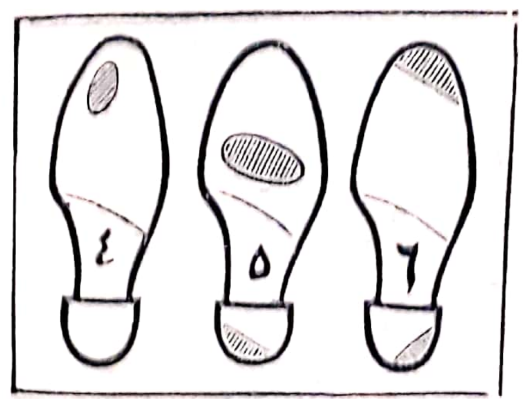
اولورلر . مردرلو اوامره حرمت ودرحال اطاعت ایدرلر . یوشاق خویلی اولوب دیك باشلیلق ایتمزلر . باشقه‌لرینه ایقاع ضرر ایتمکی سومزلر . یوردکن ده بومقصدله حرکت ایدرلر . بویله آدملرك اخلاق وطبایعی ایپدر . بونکله برابر هرشیئه چابوق اینانیرلر. قلبلرنده کوتولك یوقدر . بوسببله ایی آدم عداولونورلر .

[آلتنجی شکل] — اوکچه‌نك طیش ویاك طرفیله برونك اوجنی آشندیرانلر —. بونلر خیالپرور آدملردر . جدیاتدن زیاده ذوق وسفاهته میالدرلر . هوائی شیلرله اشتغال ایتمکی سورلر. ایشلرنده غیرت کوسترمك ایسترلرسه‌ده ثبات ایده‌مزلر. دائما بیتاب کبی کوروندکاری حالده کزرلر وهرشیئه مراق ایدرك کورمك وآکلامق ایسترلر . یك ایی عائله رئیسی ویا زوج عد اولنه‌مازلر. فکر وقرارلرنده جدیت وقطعیت یوقدر. بونلرك اصلاحی ایسه قولایدر .

§ آیاغی اتلی اولان قادین ، شیوه‌لی عد اولنور . اوکچه‌سی خفیف ونارین اولان غایت کوزل اولور . اوکچه‌سی قالین اولان ارکك ، جسور وشجیع اولور . آیاغی اکلی اولان ، جور

وجفانی سور . آیاغی اوزون اولان آدم، تربیه یه وادب و حیایه مالك دکلدر . بویله آدملر مقبولدر . ارککلرده کوچوك آیاقلر مقبول دکلدر . بویله آدملر اخلاق وطبایع اعتباریله مدح وثنایه لایق اوله‌مازلر .

قادینلرده کوچوك آیاق مقبول اولدیغی کبی صاحبه‌سنك حسن ولطافتنه‌ده دلالت ایدر. بونکله برابر برون طرفیله اوکچه آره‌سنده آز وچوق بوشلق بولنمیدر . آیاق پارمقلری اوزون اولانلرك عقل وذکاسی چوق دکلدر. طار آدیم آتانلرك جنبشی خوشدر . ارککده اولسون قادینده اولسون طار آدیم خوشدر. چونکه بو کبیلر خرامان اولدقجه عقلده حیران اولور .

قیصه آدیم آتانلر، لزومندن زیاده بطائتکارانه یوروینلره یورومك ، آدیم آتمق ایچون دوشونلرة ، ایکیده برده آلیق آلیق اطرافنه باقانلره ایی نظرله باقیله‌ماز . جدی اولمقدن زیاده هوائیدرلر . اخلاق وطبیعتجه شایان مدح وثنا اوله‌مازلر . ایشی اولان بر آدم کبی یورومليدر . الله اعلم بالصواب .

ختام

آياق قابیلری ورؤیا

(آیاق قابی) — رؤیاده نازك وظریف بر آیاق قابی کورمك دولت واقباله ، کسب وکاره وفنا حالده کورمك ایسه حجابه وفقر وضرورته دلالت ایدر .

(آیاق) — آیاق کورمك زینت امواله ، ثبات وغیرته واعمال خیریه یه دلالت ایدر .

— آیاق پارمقلری : ماله ،

— آیاق کمیکلرندن برشی چیقمق : مماته ،

— آیاقلرده کورولن قیللر : بورجه ،

— آیاقلرینك کسیلدیکنی کورمك : تلفه وضیاع امواله ،

— وجودده بر آیاق زیاده کورمك : توسیع معیشته ورفاهه ،

— آیاغك کوزل اولدیغنی کورمك : دنیایه کوستریلان میل ومحبته وماله ،

— برمیتك آیاغی کوزل کوزل : اول میتك جنات عالیه ده بولندیغنه ،

— اخلاقسز برکیمسه نك آیاغی کوزل کورمك : توبه واستغفاره دلالت ایلر .

— عناصر خرستیانیه دن اولورسه : اهتدایه ، الحاصل

كوزل وصاغلام آياق كورمك : عاقبت خيره . اقدام وغيرته ، مال وصنعته اشارت عداولنور . بعض معبرلرك تعبير وتفسيرينه كوره :

— كوزل وكوچوك برآياق : كوچوك برسودايه ، بيوك برآياق : فنا برثروته ، قيون وحيوانات سائره آياغى: بردوست طرفندن وقوع بولەجق برضيافته ، تكمه آتمق: اويونده وقوع بولەجق موفقيتسزلكه ، دلالت ايدر .

اكرى وچارپق آياق كورمك : قريباً سزه وقوع بولەجق برازدواج تكليفنه اشارتدر .

